

แบบรายงานผล

การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

รอบที่ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

หน่วยงาน.....สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก.....

นโยบายการตรวจ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

10. ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

10.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

จังหวัดตาก จากลักษณะภูมิศาสตร์ที่เป็นพื้นที่ชายแดน และเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพพอสมควรในเรื่องของระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค รวมถึงความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจการค้าและการลงทุน ดังนั้น ลักษณะของเขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดตาก คือ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน โดยส่วนใหญ่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป หรืออุตสาหกรรมส่งเสริม และกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ดังนั้นจึงมีโอกาสูงในการที่ผู้เรียนสามารถดำเนินธุรกิจระหว่างเรียน และสามารถเป็นประกอบอาชีพได้เมื่อเรียนจบ

10.2 ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

1) การพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอาชีวศึกษา เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก มีการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักสูตรระดับท้องถิ่น หลักสูตร “รักษตาก อย่างสร้างสรรค์” ด้วยนวัตกรรม SPM TAK Model โดยมีหลักสูตร “รักษอาชีพ” เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง Active learning เกิดทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ ที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น เช่น รายวิชาเพิ่มเติมเกษตรท้องถิ่น โครงการธุรกิจ ผักพื้นถิ่นสร้างรายได้ การจักสานไม้ไผ่ ข้าวหลามชาววัง การแปรรูปอาหารจากพืชในท้องถิ่น ขนมหวาน และเครื่องดื่มจันทรรคาเฟ่ เป็นต้น

- สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดตาก มีการฝึกทักษะวิชาชีพในด้านต่างๆ ในการปรับตัวต่อสถานการณ์และความยืดหยุ่น ความรับผิดชอบต่องานหน้าที่ของตนเองในการฝึกปฏิบัติงานการเป็นแบบอย่างที่ดี มีแนวทางในการบรรลุเป้าหมายได้ด้วยตนเอง เช่น การทำกาแฟ และการล้างรถยนต์ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกอาชีพและมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองในการปฏิบัติงาน วิทยาลัยได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายฯ ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียนจบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) โดยผ่านกระบวนการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ซึ่งมีภารกิจในการบ่มเพาะผู้เรียนให้เป็นผู้ประกอบการ โดยมีการฝึกอบรมการเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นผู้ประกอบการใหม่ การศึกษาดูงานของผู้เข้ารับเข้าบ่มเพาะ และส่งเสริมการทำธุรกิจในสถานศึกษา โดยการต่อยอดธุรกิจเดิม หรือ เพิ่มธุรกิจใหม่ ซึ่งในแต่ละปี จะมีนักเรียนนักศึกษาเข้าร่วมโครงการ ไม่ต่ำกว่า 25 คน และมีกรดำเนินธุรกิจระหว่างเรียน ไม่ต่ำกว่า 3 ธุรกิจ

2) การแสวงหาเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาทวิภาคี เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ใช้การนิเทศ ติดตาม ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการร่วมดำเนินการสร้างความร่วมมือ MOU กับสถาบันอาชีววะ เพื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอนร่วมในการพัฒนาทักษะอาชีพ

- ต้องมีการจัดประชุมปรึกษาหารือช่วยกันจัดทำแผนฝึกอาชีพให้กับนักศึกษาพร้อมกับสถานประกอบการ ออกนิเทศเป็นประจำ และเปลี่ยนแปลงแบบการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับบริษัทท้องถิ่นและสถานประกอบการ

- วิทยาลัยมีสถานประกอบการที่ได้มาตรฐานตรงตามสาขาวิชาชีพของผู้เรียนในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

- การเข้าร่วมกลุ่มวิชาชีพ งานสัมมนาหรือกิจกรรมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับสายงานเพื่อสร้างความสัมพันธ์และเครือข่าย

- นักศึกษาจัดหาเองแล้วนำข้อมูลมาแจ้งกับครูที่ทำหน้าที่งานทวิภาคี

- ครูหัวหน้างานทวิภาคีติดต่อเครือข่ายจากรุ่นพี่ ศิษย์เก่าจากสถาบันต่างๆ

- ครูหัวหน้างานทวิภาคีติดต่อจากสถานประกอบการเองโดยตรง เน้นบริษัทขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่สามารถรับฝึกงานในสถานประกอบการ

10.3 ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1. นักเรียน/ผู้ปกครอง ไม่เข้าใจบริบทของทวิภาคี	ประชาสัมพันธ์ แนะนำ ประชุมผู้ปกครอง	นักเรียน นักศึกษา มีความสนใจการเรียนในระบบทวิภาคีมากยิ่งขึ้น
2. สถานประกอบการในพื้นที่และนอกพื้นที่ไม่เพียงพอต่อนักเรียนนักศึกษา ที่จะออกฝึกงานและฝึกอาชีพ	ลงพื้นที่แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือและจัดทำ MOU มากยิ่งขึ้น	มีสถานประกอบการเพียงพอต่อนักเรียน นักศึกษาฝึกงานและฝึกอาชีพ
3. นักเรียนนักศึกษามีความต้องการเข้าร่วมการบ่มเพาะมากกว่าจำนวน 25 คน	ให้นักเรียนแกนนำที่ได้เข้ารับการอบรมมาขยายผลให้กับผู้ที่ไม่ได้เข้ารับการอบรม	มีผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการบ่มเพาะเพิ่มขึ้น
4. เงินทุนไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนที่ต้องการจะดำเนินธุรกิจ	หาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติมให้ผู้เรียนหรือ ลดจำนวนเงินทุนลง แต่ให้เพียงพอต่อทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจ	มีผู้เรียนที่ดำเนินธุรกิจเพิ่มมากขึ้น

10.4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ด้านการจัดการองค์การ คือ ความพร้อมด้านทรัพยากรของสถานศึกษาและสถานประกอบการ
- ด้านการวางแผน คือมีการติดตาม และประเมินคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในระบบวิ
ภาคี
- ผู้เรียนมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการเรียนและการทำงานและการเรียนรู้ ทักษะที่เป็นที่ต้องการ
ในตลาดแรงงาน เช่น ทักษะทางเทคโนโลยี การสื่อสาร การบริหารจัดการ
- มีรูปแบบกระบวนการที่สร้างค่านิยมการทำงานที่ดีให้นักศึกษานักศึกษาได้สร้าง
ประสบการณ์การทำงานของตนเอง และการทำงานเป็นทีม ได้รับการปลูกฝังและสร้างค่านิยมการทำงานที่ดี
มีทักษะในการเป็นผู้ประกอบการและมีรายได้ระหว่างเรียน

10.5 ข้อเสนอแนะ

ในเรื่องของงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนมีจำกัด ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน
นักศึกษา ควรมีงบประมาณสนับสนุนเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม

10.6 รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

โครงการฝึกงานร่วมกับภาคอุตสาหกรรม สถาบันการศึกษาและบริษัทร่วมมือจัดทำ โครงการ
ฝึกงานที่เป็นโอกาสให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ทำงานจริง พร้อมทั้งได้รับค่าตอบแทน

การดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาในการเป็นผู้ประกอบการ ของศูนย์
บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตาก มีกระบวนการฝึกปฏิบัติการเป็น
ผู้ประกอบการธุรกิจ ผ่านการสนับสนุนจากสถานศึกษา ทั้งนี้ นักเรียน นักศึกษาจะได้รับการอบรมการวางแผนการ
ดำเนินธุรกิจ ศึกษาดูงาน คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในความรู้ทางด้านธุรกิจเพื่อเพิ่มพูนทักษะให้เป็น
ผู้ประกอบการ ได้เห็นการทำงานของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำมาเป็นแนวทางการดำเนิน
ธุรกิจของตน เพื่อฝึกทักษะของผู้เรียนให้มีประสบการณ์จริงนอกเหนือจากการฝึกประสบการณ์ตามหลักสูตร
กำหนด